

Operation X: "Nødråb i natten" på TV2 har afdækket nogle umenneskelige forhold på to bosteder i Danmark.

Da forholdene på botilbud i hele landet er i risiko for at blive yderligere forværret grundet anbefalinger fra Tranæs-udvalget og styring af økonomien ude i kommunerne, er der blevet udarbejdet en grundig analyse af disse anbefalinger samt grundlaget for disse af analysefirmaet Bureau2000 i samarbejde med bevægelsen enmillionstemmer.

Konklusionerne er dybt bekymrende, da anbefalingerne tilsyneladende ikke bygger på tilgængelig fakta og data, ligesom der kan rejses tvivl om udvalgets habilitet.

Analysen bakkes op af to uafhængige eksperter, som udtaler følgende:

"Bureau2000 har lavet en solid analyse af Tranæs-udvalgets 1. delrapport med bilag. Analysen viser desværre at Tranæs-udvalget ikke handler og anbefaler som et uafhængigt ekspertudvalg på det sociale område, men snarere som KL's forlængede arm. Specielt interessant er det, at det er lykkedes Bureau2000 at påvise, at udvalgets anbefalinger ikke har deres udspring i dataanalyserne, men som de skriver: De fleste anbefalinger bygger ikke på empiriske undersøgelser, men på drøftelser i udvalget og på, hvad kommunerne angiveligt oplever som problemer.

Socialministerens såkaldte ekspertudvalg for det sociale område er mere eller mindre blot KL's og finansministeriets forlængede arm. Det lover ikke godt for mennesker med handicap", Knud Aarup, Debattør, hovedbestyrelsesmedlem, Røde Kors Danmark, faglig leder, Altingets socialpolitiske netværk, fhv. direktør, Socialstyrelsen

"Rapporten om bosteder for voksne rejser en relevant og skarp kritik af ekspertudvalgets manglende faktaunderbyggelse. Ekspertudvalgets opdrag var at sikre politikerne viden om " hvad der driver udviklingen i udgifterne og borgernes indsatser". Allerede da de første anbefalinger kom i maj 2023 var det klart, at fraværet af medlemmer med viden om borgerperspektiver og viden om retssikkerhed havde skævvredet anbefalingerne. Det efterlod også en del undren over hvordan man kunne konkludere som man gjorde.

Denne rapport synliggør, at svaret tilsyneladende er, at Ekspertudvalget undlod at opsøge og anvende tilgængelig fakta fra Rigsrevisionen, Danmarks Statistik og Statsrevisorerne. Og hvad værre er - at man uden vanskeligheder kunne have opsøgt denne viden, i stedet for at bygge sine anbefalinger på hvad et ikke kendt antal unavngivne kommuner "oplever".

Det rejser alvorlig tvivl om Ekspertudvalgets habilitet, at man ukritisk gengiver en parts noget uvidenskabelige "oplevelser" af hvad der er svært. Argumenterne bag anbefalingerne validitet, står også noget stækkede tilbage, når det viser sig at Ekspertudvalget har undladt - eller fravalgt - at afprøve disse udsagn med tilgængelig fakta.

Rapporten fra Bureau 2000 og En million stemmer bør læses grundigt af alle der vil være klogere på årsagerne til udgiftspresset på bosteder, men særligt bør den give Folketingets

Socialudvalg anledning til at stille noget større krav til deres Ekspertudvalg - herunder at de baserer deres anbefalinger på fakta og ikke "oplevelser".

Sanne Møller, jurist og partner i Embedsværket ApS

Analysen er vedhæftet i sin helhed sammen med en forkortet udgave.

Med venlig hilsen

Kontaktgruppen i #enmillionstemmer

Monica Lylloff, Sara Rose Newell, Peter Schlager, Margit Jonsson & Nina Refstrup